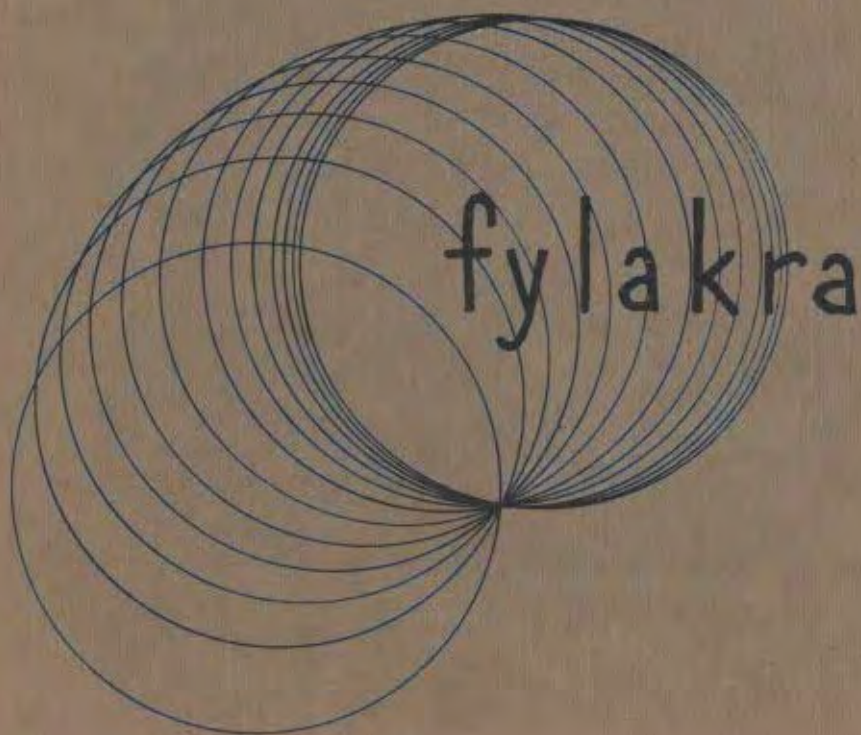
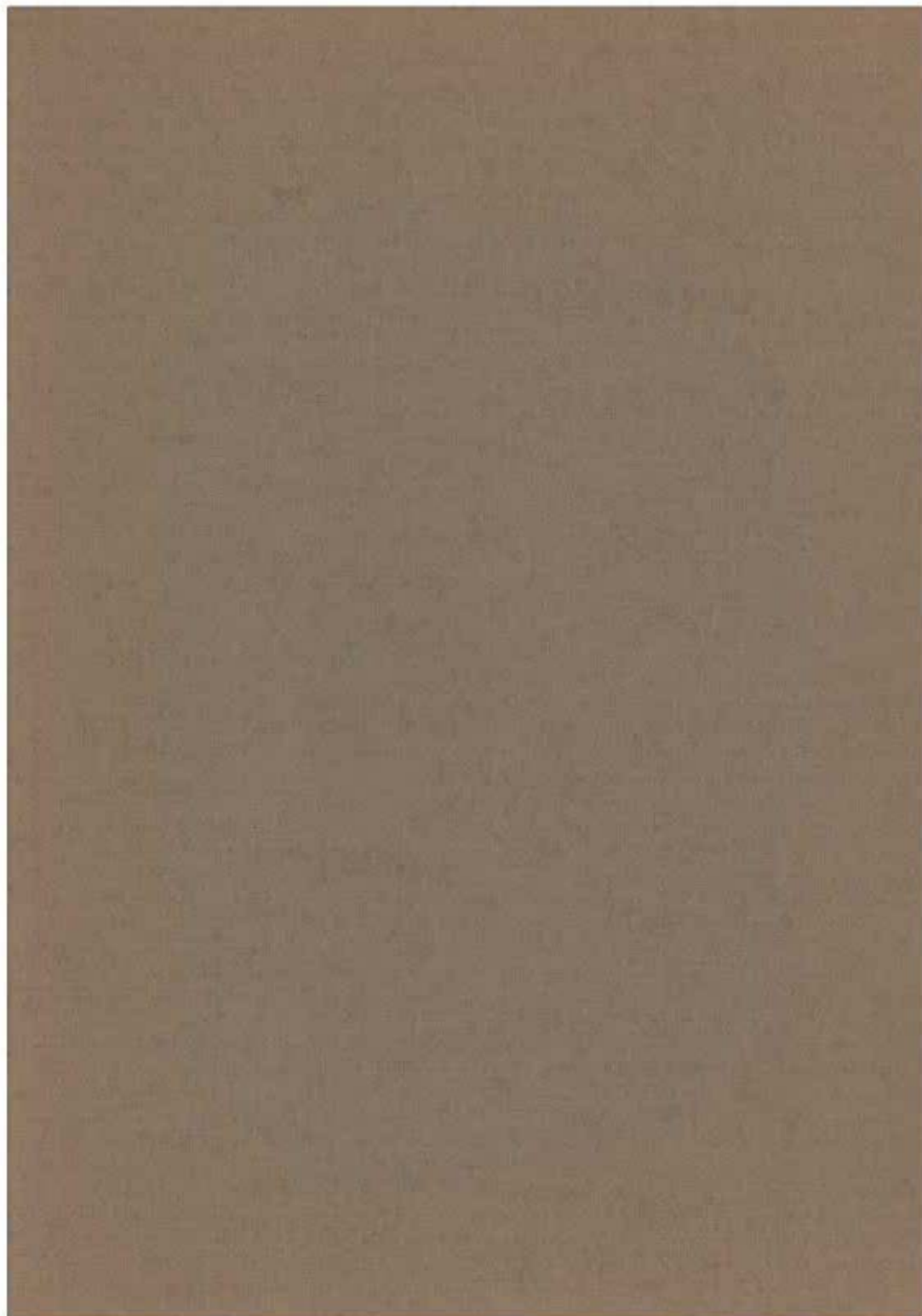

februari 1975

19^e jrg. nr. 2

februari 1975

Redaktie : G.J. Hooyman, H.L. Buerman, Marjos Middelhoff, A. van Nieuwpoort, A. Wink en P. de Wit.

Typewerk : Rini de Haas

00

In het januari-nummer konden wij U nog net op tijd berichten dat 40 jaar geleden de heer Van Zijl in overheidsdienst was getreden. Om onnaspeurlijke redenen was dat niet tot onze zakagenda's doorgedrongen bij het verzamelen van de kopij (de Kaffeeklatsch is ook niet meer wat het geweest is) en het moest toen helaas bij een halve pagina blijven.

Het bericht verraste ons: de jaren gaan ook aan Van Zijl niet ongemerkt voorbij maar zo'n lange tijd hadden wij niet aan hem afgezien. Gelukkig hadden anderen tijdig het moment van herdenken gesignaleerd en dus was er op die 28^e januari een grote schare verzameld in de kantine van Transitorium I. Natuurlijk uit alle hoeken van het Fysisch Laboratorium, oud-medewerkers waaronder tot onze vreugde o.a. de heren Ir. Trousselot, van Bennekom en van Straten, collega-technici, oud-leerlingen, medeleden van de U-raad, enz. Elders in dit nummer kunt U een verslag vinden van de viering en een dankwoord van de jubilaris.

Precies 29 jaren heeft Van Zijl de aankomende studenten ingeleid in het hanteren van gereedschappen en draaibank, in het manipuleren met soms weerbarstige materialen, het glasblazen, e.d. Dat betekent dat bijna al onze wetenschappelijke stafleden van Utrechtsen huize - ook de theoretici - hun technische vaardigheden bij hem hebben aangeleerd, slechts een kleine oude garde herinnert zich noch Jezeer. Bovendien heeft Van Zijl samen met zijn medewerkers de technische hulp verleend aan de praktika bij het vervaardigen of in stand houden van de apparatuur.

Als we daarbij vermelden dat hij zijn werk voortreffelijk, met grote deskundigheid en plezier doet en blijft doen, is dan toch maar de helft van zijn beeld getekend. Want de hele laboratorium-gemeenschap kent zijn sociale activiteiten, ook al blijft hij vriendelijk en bescheiden op de achtergrond. Naast en na van Bennekom was hij actief in de oprichting van de eerste personeelsvereniging die hij later hielp uitgroeien tot Fylakon. Herinnert U zich nog het orkestje dat onder zijn leiding als "De Bijlhouwers Sinterklaasfeesten" opluisterde? Dat zelfde jaarlijkse feest heeft hem ook in vele van onze gezinnen bij kinderen en echtgenoten bekend gemaakt door de kinderfeesten die hij organiseerde. En ook Fylakra heeft van zijn ontstaan af veel aan hem te danken.

Als zijn jubileum nogal laat bekend werd hangt dat ook weer samen met die activiteiten: bewoners van Transitorium I worden steevast door hem herinnerd aan bijzondere gelegenheden waarbij enigerlei attentie gewenst is, die hij dan met veel toewijding verzorgt, zelfs verjaardagen worden niet overgeslagen.

Wij vertrouwen daar helemaal op en zo drong het pas in januari door dat hij nu een koekje van eigen deeg moest krijgen.

Wij hopen dat het hem goed gesmaakt heeft!

Voor Fylakra is nog een ander gebeuren in de sector personeelsaangelegenheden van belang: Leo van de Voorde gaat ons verlaten, één van de twee vaste medewerkers aan ons blad die nooit bij name genoemd worden maar zonder wie U het periodiek niet op Uw bureau zou aantreffen. Samen met Van Zoest bemant hij de reproductie-afdeling. Bijna 5 jaren heeft hij ons in die functie geholpen en de overgang meegemaakt van stencil-afdeling naar moderne offset-drukkerij. Ik durf geen schatting te maken van het aantal vellen dat in die tijd door de machines gegaan is, het moeten er miljoenen zijn. Wie van nabij weet met welke klantenwensen de beide heren er geconfronteerd worden en hoe zij daaraan doorgaans kunnen voldoen krijgt respect voor het werk dat er verzet wordt. Leo had daarin zijn bijzonder aandeel. Daarvoor bedankt met onze beste wensen voor je toekomst!

10

2

75

21

1

[illegible]

PROMOTIE

van HENK HOEFDRAAD

Promotieonderzoeken vergen over het algemeen een lange werkperiode en een gecompliceerde opstelling is meestal "ook nooit weg". Henk heeft het allemaal een beetje anders gedaan. Als chemisch student heeft hij als bijvak vaste stof chemie gedaan. In die periode viel het al op dat hij volop belangstelling had voor alles wat er in de groep gebeurde. Vooral de kristalgroei fascineerde hem. Hij volgde de toepassing van de methode met de Verneuilbrander op de voet en bleef ook andere technieken met argusogen gadeslaan.

Op 1 december 1972 begon hij in de vakgroep vaste stof een onderzoek op basis van een promotiebeurs en kreeg op 1 februari 1974 een tijdelijke aanstelling aan de universiteit op een deelpost. Vooral de eerste periode was voor hem erg moeilijk. Maar Henk's doorzettingsvermogen kennende, sloeg hij zich er uitstekend doorheen. In deze twee jaar heeft hij ladingsoverdrachtspektra van vierwaardig lanthanide ionen en van Eu^{3+} in oxiden bestudeerd. Hiervoor heeft hij de reflektiespektra van poedervormige monsters gemeten.

De positie van de charge-transfer absorptieband bleek te variëren als functie van het moederrooster. Met behulp van de verkregen gegevens heeft hij een model opgesteld dat deze afhankelijkheid kan verklaren. De resultaten zijn vastgelegd in zijn proefschrift, getiteld:

"Charge-transfer spectra of lanthanide ions in oxides".
Woensdag 12 maart promoveert hij. Promotor is Prof. Dr. G. Blasse.

Zodra Henk een nieuwe werkkring gevonden heeft, zal men ook daar net als bij vaste stof, kunnen profiteren van zijn sportieve inbreng. Immers, zijn eigenschap om direkt voor iedereen klaar te staan manifesteerde zich ook duidelijk wanneer de groep wilde deelnemen aan een of andere sportgebeurtenis.

Tot slot wens ik Henk veel succes bij zijn lopende sollicitaties en hoop dat hij altijd met veel plezier aan de voorbije periode zal terugdenken.

Johan de Hair.

Brieven uit "VER WEG"

Van Jan Noy ontvingen wij een brief uit Zambia, die wij graag aan U doorgeven.

Mwinilunga

Mwinilunga is, als districtshoofdplaats van een gebied bijna zo groot als Nederland, een stadje dat naar Nederlandse begrippen die naam allesbehalve verdient.

Het centrum bestaat uit twee gedeelten, die ongeveer 1 km van elkaar verwijderd liggen. Eén ervan is het "administratieve" centrum, de zgn. boma, waar de officiële gebouwen staan, zoals politiebureau, postkantoor, gemeente-administratie en het plaatselijke ziekenhuis. De tweede kern is het "winkelcentrum", waar zich 3 winkels-van-sinkel bevinden, wat kleinere winkeltjes en de markt. Het geheel heeft een beetje de aanblik van een wild-west dorp uit een cowboyfilm. De slager verkoopt echt vlees, hoewel hier in de omgeving geen koeien worden gehouden in verband met de tsetsevlies. Het rund-vee komt dan ook van 500 km ver gelopen, wat de malsheid van het vlees niet bevordert.

Buiten dit alles bezit Mwinilunga nog de middelbare school en dat is tevens de reden voor onze aanwezigheid hier.

Schoolopleiding

De middelbare-schoolopleiding in Zambia bestaat uit een 3-jarig junior en een 2-jarig senior gedeelte. Elk van deze perioden wordt afgesloten met een examen dat, met goed gevolg afgelegd, recht geeft op een papiertje. Het systeem van zittenblijven is onbekend, zodat men ofwel de gehele opleiding (3 of 5 jaar) achter elkaar doorloopt, ofwel, als men "mislukt", er tussentijds mee stopt.

Om een examen te behalen, moeten 6 vakken voldoende gemaakt worden, waaronder in ieder geval Wiskunde en Engels. Het examen dat na 3 jaar wordt afgelegd wordt in Zambia opgesteld. Het examen voor de 5e jaars wordt

in Engeland opgesteld en nagekeken.

Het schooljaar valt samen met het kalender-jaar, zodat de examens in december worden afgenomen.

De natuurwetenschappen worden in de junior opleiding uitsluitend als General Science gegeven, hoewel er voor het examen twee keuzemogelijkheden zijn, een met het accent meer op biologie, en een ander met het accent meer op physical science.

Voor het senior examen zijn de mogelijkheden fysica, scheikunde, biologie, physical science en general science. Een leerling kan combinaties hiervan voor zijn examen nemen.

De school

Onze school werd het afgelopen jaar bezocht door zo'n 700 leerlingen, waarvan 250 meisjes. Er waren 6 eerste, 6 tweede, 5 derde, 2 vierde en 2 vijfde klassen.

Het onderwijs werd gegeven door 31 leraren, waarvan 25 niet-Zambianen. Het komend jaar zal het aantal leerlingen met 150 worden uitgebreid. Er zal een tekort aan lokalen ontstaan (er is n.l. niets bijgebouwd voor de uitbreiding) voorts is het de vraag of we voldoende nieuwe leerkrachten kunnen krijgen, daar zoals met zoveel dingen hier : we wachten maar af en er zal ongetwijfeld een mouw aangepast worden.

We hopen in ieder geval in januari een hoofd toegewezen te krijgen. Het afgelopen trimester zijn we van zo'n centrale figuur verstoken geweest, zodat de organisatie wat stroef liep. Zo waren er b.v. meer discipline-problemen dan wenselijk, en wellicht nodig was.. In een volgend artikel wil ik wel verder ingaan op de specifieke discipline-problemen waar een kostschool hier mee kampt.

Onverwacht

Toen wij in september hier arriveerden, had men niet op mijn komst gerekend. Dat bleek niet zo verwonderlijk,

want vaak komen heel andere leraren opdagen dan er verwacht worden, een gevolg van het gebrek aan coördinatie tussen het Ministerie in Lusaka en de scholen. Niettemin werd een rooster samengesteld, bestaande uit 23 uur wiskunde aan 1^e en 2^e klassen en 5 uur general science aan een 2^e klas.

Nu bleek, nadat het trimester gestart was, dat een natuurkundeleraar, waarvan men dacht dat hij terug zou komen, zijn contract beëindigd had. Blijkbaar was dit de reden dat het Ministerie mij op deze post had geplaatst.

De betreffende leraar onderwees voornamelijk de derde en vijfde klassen, de examenklassen dus. Hoewel het menselijk was i.v.m. de komende examens dit hiaat snel op te vullen, desnoods ten koste van lessen aan andere klassen, werd hier pas toe besloten toen er - 2 weken voor de examens - een wiskundeleraar arriveerde. Deze kreeg prompt al mijn wiskundelessen toegewezen, en ik werd opgezadeld met de niet meer zo eervolle taak de examenklassen voor de natuurkunde-eindstrijd klaar te stomen. Ik moest de onderwerpen voor het laatste trimester voor het grootste deel laten voor wat ze waren, en heb de tijd besteed aan het geven van enkele practica. Veel leerlingen bleken de moed verloren te hebben, zodat met name van de vijfdeklassers maar weinigen kwamen opdagen.

"Chalk en talk"

Het is overigens opvallend hoe weinig inzicht er bij de leerlingen in de materie bestaat. De bekwaamheden bestaan hoofdzakelijk uit feitenkennis. De meeste leerlingen zijn dan ook van mening dat de ideale leraar zijn les besteed aan het geven van zoveel mogelijk aantekeningen op het bord.

Ik wil proberen, met name in de eerste klassen, daar wat verandering in te brengen. Misschien in een volgend verhaal daarover meer.

Subfaculteitsraads - Vergadering

Op Carnaval, zo heet het, zet men alles eens goed op zijn kop om daardoor het betrekkelijke van de dingen te kunnen zien. De SFR had het narrenfeest 1975 uitgekozen voor zijn 17e vergadering maar aan dat relativiseren is hij niet toegekomen, hoewel er toch 11 vakgroepen zijn, daar moet iets van te maken zijn. Nee, de raad had serieus werk te doen en heeft dat zo volhardend en vlijtig gedaan dat na ruim 4 uren zowaar alle 15 agendapunten aan de orde waren geweest.

In de vorige vergadering was er enige onrust geweest over een mogelijk ongewenst pottenkijken door het ACCU bij de aanschaf van rekenapparatuur. Was daarover nu een brief uitgegaan? Nee, dat leek toch niet de beste manier. In mijn buurt hoorde ik raadsleden mompelen over de enige pot die hiervoor nog kon dienen: de doofpot.

Enkele mededelingen mag ik u niet onthouden:

- onderzoek en onderwijs in masse-communicatie lijden nog aan bloedarmoede maar onze Rector wil zich er na zijn ambtstermijn in begeven (waarschijnlijk met een schat aan ervaring);

- via de Academische Raad zijn gepubliceerd een landelijk structuurplan informatica en een degelijk rapport over selectie bij toelating, waarin vele criteria zijn aangegeven om zonder loting tot eerlijke selectie te komen. Helaas, we hadden juist op het week-end in de kranten kunnen lezen dat de staatssecretaris van geen selectie meer weten wil en zich met huid en haar verkocht heeft aan het loterijwezen, jammer van zoveel goed commissiewerk;

Drs. Langenberg heeft een Shell-studieprijs gekregen, onze gelukwensen;

- het beheer van de interfacultaire groep informatica zal in onze subfaculteit belanden en dat betekent over enkele jaren ook huisvesting voor minstens 12 leden (heeft uw vakgroep nog wat ruimte over?);

- de juridische afdeling heeft na 11 maanden studeren het commentaar op ons subfaculteitsreglement ingeleverd; er is nog wel wat glad te strijken voordat het CvB het concept met positief advies voorlegt aan de U-raad maar het belooft toch een mooi reglement te worden;

-verontrustend was de mededeling dat de universitaire werkgroep milieukunde een puinhoop is geworden; en er is al zoveel vervuiling.

De raad was vlot in het accepteren van a.s. studenten die de schoolnatuurkunde als "achtste vak" bij het eindexamen hadden gevoegd en hij is het er ook mee eens dat natuurkunde als examenvak mag ontbreken bij wie een wiskunde-studie wil volgen zonder "fysisch" bijvak.

De financiële commissie had erg goed werk gedaan. We zijn gewend aan sombere geluiden van Dr. Zijlstra (Jelle natuurlijk, ik zei toch somber). U weet wel: economische recessie met structurele aspecten. Niets daarvan in deze vergadering: mooie kredieten voor exploitatie en apparatuur en een fraaie verdeling daarvan. Ieder scheen content en er is zelfs nog enige reserve. Goed nieuws ook voor de reislustigen: er komt enige liberalisatie in het gebruik van materiële kredieten voor reizen. De vergadering ademde hoorbaar tevredenheid.

De Klein Rekentuig Commissie had voer voor fysici aangedragen: een meerjarenplan voor de aanschaf van multi-project computers ten behoeve van signaalverwerking, voorzitter van Eck kwam dat toelichten. Naast kernfysica en M.F.F. zouden de andere fysici in een 3e sub-centrale hun computer-activiteiten kunnen bundelen. De keus gaat dan tussen "eigen beheer" door de vakgroepen of "centraal beheer". Centralisatie betekent het opgeven van een stukje autonomie om er iets beters voor terug te krijgen. Maar centrale diensten hebben ook hun eigen gevaren en de keus was niet gemakkelijk. Enfin, het hoefde ook nog niet: de vakgroepen moeten er nog maar eens over denken en nagaan wat ze er

aan geld voor over hebben. Ook de wetenschapscommissie moet haar mening geven (de SFR deed deze middag herhaaldelijk een beroep op dit college van wijze mannen).

Ook de taakomschrijving van de KRC is nu vastgesteld. Ze zal onze automatiseringsdeskundige niet expliciet begeleiden maar wel impliciet; ze zal geen begrotingen maar wel kostenramingen voor de SFR maken; ze is niet de contactgroep voor het ACCU maar moet wel evt. doorberekening van ACCU-lasten bewaken. Niemand wist overigens of het daarbij om harde guldens of fictief geld zou gaan terwijl toch iedereen weet dat 'government money is no real money'.

Het reglement van de Faculteit strookt nog niet helemaal met onze W.U.B.-inzichten, de subfaculteit vindt dat het onderwijs aan haar gedelegeerd is en zou voordrachten voor benoemingen e.d. wel rechtstreeks aan het CvB willen richten.

De subfaculteit is gelukkig nog niet helemaal vergeten dat onze faculteit eeuwen lang de Natuurfilosofische geheten heeft. Het verzoek van Prof. Ubbink om de doctorale opleiding in het wijsgerig grondslagenonderzoek der natuurkunde in onze subfaculteit onder te brengen vond dan ook bij velen instemming. Een besluit kon evenwel niet genomen worden. Sommigen wilden eerst meer duidelijkheid hebben over konsekventies (onderzoekaspecten, vakgroep, huisvesting), anderen wilden liever wachten tot vaststaat of de minister de cursusduur op 4 of 5 jaren zal stellen en voorshands geen water in de wijn doen. De wetenschapscommissie moet zich er weer over buigen.

De parkeerplaats was nogal leeg, was het dan toch Carnaval?

G.J. Hooyman

Van Zijl jubileert

"Die mij passeert, daar komt in mijn hart geen schaduw".

Met deze woorden beëindigde Bart van Zijl de toespraak waarin hij dank bracht aan de velen die gekomen waren om hem geluk te wensen met zijn 40-jarig ambtsjubileum op 28.1.1975.

Voordat hij echter zover was gekomen waren hem enkele sprekers voorgegaan.

De rij werd geopend door prof. Smit, als één van de weinigen die de jubilaris vanaf het begin van zijn universitaire loopbaan heeft meegemaakt.

Hij memoreerde de binnenkomst van Van Zijl in 1938 bij de fysika, waar hij o.l.v. de heer A.N. van Straten werd ingewijd in de (werkplaats)-geheimen van het laboratorium.

Na de oorlog, in februari 1946, kreeg hij de leiding over de studenten-werkplaats, gehuisvest in kamer 306. Spreker benadrukte dat de cursus instrumentmaker voor studenten valt of staat met de man die deze voorbereidt en geeft; Van Zijl bleek hiervoor de juiste man te zijn. Hij besteedde er veel tijd aan en maakte dat het geheel goed liep.

Kamer 306, aan de zuidzijde van het gebouw, zag er altijd keurig verzorgd uit. Als men daar binnenkwam was Van Zijl altijd de vriendelijke gastheer, altijd bereid en vaak in staat iedereen te helpen.

Prof. Smit gaf voorts aan dat de technische vaardigheden, die de student dan opdeed (en nog opdoet), in de eerste plaats van pas komen bij zijn experimenteel werk t.b.v. doctoraal examen of promotie.

Maar ze kunnen - en dat is niet minder belangrijk - naderhand in zijn eigen huishouden van pas komen, waar hij dan als bedreven "doe het zelf" bewonderd kan worden. Dit bewijst dat de jubilaris indirekt heeft bijgedragen in het huiselijk geluk van velen. Bijdragen tot het geluk van anderen is iets wat Van Zijl graag doet. Om die eigenschap en om zijn capaciteiten mag de universiteit hem waarderen als medewerker, nu al vele jaren lang.

Met de hoop dat jubilaris nog vele jaren in gezondheid zal kunnen doorbrengen, wenste Prof. Smit hem van harte geluk met dit jublieum en was de (spreek)beurt voor: de heer Nijland die, als hoofd van de dienst werkplaatswezen van de Universiteit Van Zijl prees om zijn activiteiten op het gebied van het werkplaatswezen, de commissie technische referaten en de Bemetel-opleiding.

De opleiding van anderen heeft altijd een grote plaats gehad in het leven van de jubilaris.

In de hoop dat het hem gegeven zou mogen zijn nog lang samen te kunnen werken tot bloei van het werkplaatswezen, de C.T.R. en de Bemetel, overhandigde de heer Nijland de jubilaris, namens zijn dienst, een geschenk.

TRANSITORIUM I

Namens de medewerkers van Transitorium I, hoofd-, bij- en wellicht andere vakken, voerde de heer Meerwijk het woord. Uit de spontane reacties had hij gemerkt dat de jubilaris een grote plaats inneemt binnen de werkgemeenschap in Trans I. Dit gaf hem het gevoel te kunnen spreken namens allen. Dat Van Zijl zoveel vrienden heeft komt door zijn medemenselijkheid. Spreker is ervan overtuigd dat allen in Trans I wel momenten kunnen bedenken waarvan ze kunnen zeggen: kijk hier was Van Zijl voor mij een bemiddelaar of leidsman.

Na het ophalen van enkele persoonlijke herinneringen - waarbij de jubilaris een rol speelde - overhandigde de heer Meerwijk het geschenk namens de medewerkers uit Transitorium I en was de beurt aan de heer Zeegers die sprak namens Fylakon.

FYLAKON EN VRIJE TIJD

Hij wilde niet, zoals de vorige sprekers, de nadruk leggen op de medewerker/werknemer Van Zijl maar op diens rol bij activiteiten die buiten de direkte werksfeer liggen en waarvan Fylakon de exponent wil zijn. Het handvat "doe het zelf", aangereikt door prof. Smit, werd door spreker aangevat als uitgangspunt om te praten over de vrije tijd.

Hij is zelf zo'n hobbyist geworden dankzij de technische opleiding via Van Zijl. Zoals spreker zichzelf zag als een typische "vrijetijdsfiguur", is ook Fylakon gericht op de vrijetijdsbesteding van de medewerkers.

De jubilaris heeft daar een initiërende rol in gespeeld. Hij had zitting in het comité ter voorbereiding en ter oprichting, in het eerste bestuur en was de grote man achter de kindersinterklaasfeesten.

Het kado dat spreker namens Fylakon aanbood was, volgens hem, gerelateerd aan de functies van een personeelsvereniging nl. het hebben en gebruiken van grote oren en een grote mond en het ondersteunen van activiteiten van anderen (in dit geval een aanvulling op het kado van de medewerkers van Trans I).

3000 STUDENTEN

Last but not least sprak de heer Kuperus, als direkte chef van de jubilaris.

Hij stond stil bij het aantal dienstjaren dat Van Zijl achter zich heeft.

Veertig jaar geleden, toen jubilaris begon met het bouwen aan dit jubileum, was spreker niet meer dan een eicelletje (en zie wat er nu van hem geworden is).

De laatste 20 jaar heeft hij Van Zijl meegemaakt, in eerste instantie als leraar, later als medewerker.

De "kursus Van Zijl" is waarschijnlijk de enige onderwijsvorm die in de loop der tijd nauwelijks verandering heeft ondergaan.

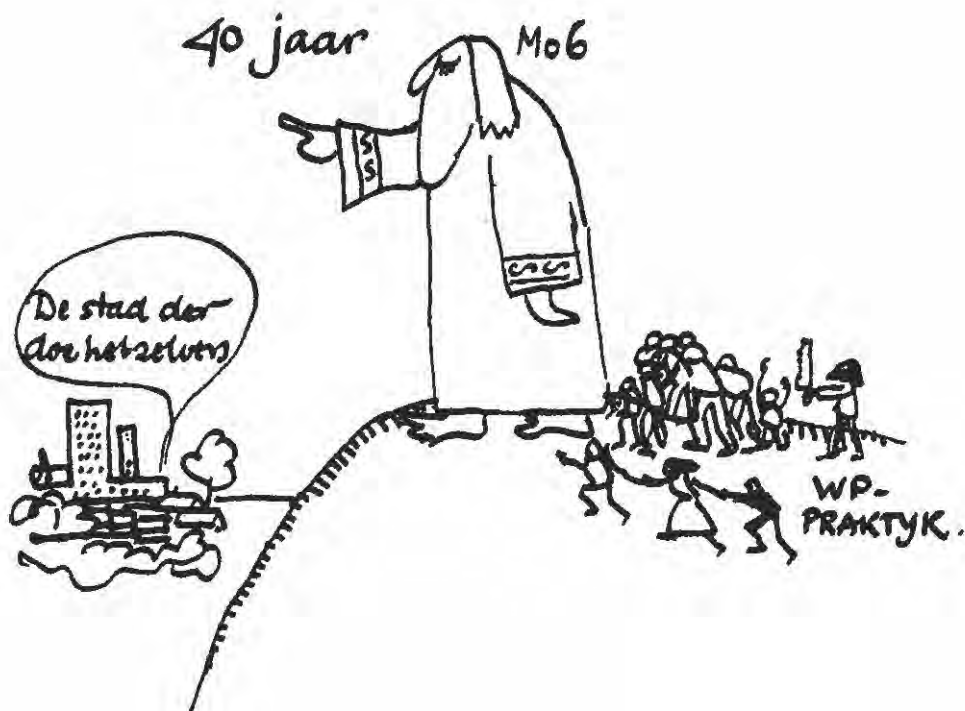
Ondanks alle stormen op het gebied van onderwijsvernieuwing en -verandering is deze cursus een begrip binnen de fysika gebleven.

Kuperus had eens nagezien hoeveel kursisten Van Zijl in de loop der tijd had "afgeleverd". Dit bleken er meer dan 3.000 te zijn.

Hij heeft inderdaad een volk van studenten geleid naar het beloofde land van de werkplaatservaring. Enige overeenkomst met Mozes, die ook veertig jaar in dienst van één werkgever een volk geleidde, is verder volkomen toevallig.

De a.s. fysici zullen de opdrachten niet als 10 plagen hebben ervaren, integendeel.

Spreker hoopte dat Van Zijl in de jaren die hem nog van het pensioen scheiden deze cursus met hetzelfde enthousiasme en plezier zal kunnen blijven begeleiden, waarna hij, namens het College van Bestuur, de bekende enveloppe overhandigde.

In zijn dankwoord herinnerde Van Zijl aan de mensen die zich in zijn leven met hem bemoeid hebben en gezorgd hebben dat hij de man werd die hij nu is.

Zijn ouders, die hem iets meegaven dat waardevast is; Prof. Ornstein, door wie hij werd aangenomen na het afleggen van de "transpiratietest".

Voorts Prof. Burger, die voor hem een symbool van werklust was en de heer Van Straten, die hem begeleidde op zijn technische weg.

Na het aanstippen van zijn ervaringen m.b.t. Fylakon en Fylakra; de C.T.R. en het werkplaatswezen; de U-raad en diverse commissies, dankte jubilaris degenen die hem toespraken.

Hij besloot zijn dankwoord met de woorden waarmee dit verslag begint, daarmee aangevend waarom zovelen blijk van hun belangstelling gaven en de receptie tot een ongedwongen en gezellig gebeuren maakten.

A. van Nieuwpoort.

Avontuur in de wetenschap

In de stroom van nieuwe boeken en tijdschriften die over ons wordt uitgestort komt zo af en toe iets mee dat niet alleen voor specialisten verteerbaar is. Daaronder zou ik willen rekenen een nieuwe reeks:

ADVENTURES IN EXPERIMENTAL PHYSICS

De opzet is, een beeld te geven van belangwekkende vondsten uit experimenteel fysisch werk. Daartoe worden niet alleen de publikaties afgedrukt waarin het resultaat beschreven wordt maar wordt ook toegelicht hoe het onderzoek tot stand kwam, wat de theoretische aspecten waren, welke experimentele technieken nodig waren, waartoe de ontdekking geleid heeft of nog leiden kan, dit alles voorzien van verklaringen voor de niet-specialist. Wat deze verslagen misschien zo boeiend maakt is de menselijke noot: de ups en downs van het onderzoek in persoonlijke verhalen van de betrokkenen, soms prioriteitskwedies of rivaliteiten en - in het jongste nummer - auto-biografieën.

De 20 tot nu toe verschenen hoofdstukken slaan bijna allen op de laatste 25 jaren, het oudste avontuur is Chadwick's ontdekking van het neutron, het jongste betreft de chemische analyse van het maanoppervlak. Verder noem ik als voorbeelden de ontdekking van positronium, het bestaan van twee neutrino's, natuurlijk de pariteitskwedie uit de jaren 1956-57 en het Josephson-effect.

Per jaar verschijnen er twee delen, het vierde is onlangs uitgegeven. Zowel research-fysici als studenten zullen er inspirerende literatuur in vinden en het zou een interessante rol kunnen spelen in sommige vormen van ons onderwijs. Bekijk U het maar eens in onze bibliotheken.

G.J. Hooyman.

(vervolg van pagina 35)

Studiegroepen

Emmy heeft zich het afgelopen trimester ook, zij het meer zijdelings, in het onderwijs gestort.

Een groot aantal kinderen, die de lagere school afmaken kunnen geen plaats krijgen op de middelbare school.

Om deze toch de kans op een papiertje te geven bestaat een schriftelijke cursus. Ook zijn er speciale studiegroepen van start gegaan, waar de kinderen de lessen kunnen bestuderen, opgaven maken, en vragen stellen.

Emmy superviseert de studiegroep in Mwinilunga.

De meeste kinderen zijn echter niet in staat om zelfstandig te studeren, zodat er maar weinig zijn die er iets van terecht brengen.

Sommige van dezen vinden dan alsnog een plaatsje op de middelbare school.

Tot zover dit eerste schrijven. In een volgend verhaal hoop ik wat gedetailleerder in te gaan op verschillende aspecten van het leven hier, hopelijk geïnspireerd door uw - zeer welkome - reacties.

Jan Noy
P.O. Box 65
Mwinilunga, Zambia.

Personalia

In dienst per:

In dienst per 1 januari 1975 als boekhoudkundig medewerkster Mevr. C.M. Jongejans-Dortmond. Mevr. Jongejans heeft vanaf 28 augustus 1974 gewerkt bij de Algemene Dienst in de Uithof en voordien de boekhouding verzorgt van de Firma Jade Dortmond.

Per 1 februari 1975 is de heer W.H. Kamphuis, geb. 17-10-1932, in dienst getreden als technisch assistent bij het Projekt Leerplan Ontwikkeling Natuurkunde. Voordien was hij werkzaam bij het middelbaar onderwijs als technisch onderwijsassistent. Hij heeft enkele handleidingen geschreven als bijlage bij natuurkundeboeken. U kunt hem vinden in kamer 018, KVS, tel. 2718.

Vanaf 1 februari 1975 is als offset-medewerker t.b.v. de reproductieafdeling van het Fysisch Laboratorium werkzaam de heer J.A.C. van Eijk, geb. 25-11-1946 te Utrecht. De heer van Eijk was tot 1 februari 1975 werkzaam bij drukkerij Meinsma te Hilversum.

U vindt hem in Trans I op de reproductieafdeling tst. 1751.

Op 27 januari 1975 heeft de heer P.J. de Groot, geb. 09-08-48 te Harderwijk, met succes zijn doctoraal examen in de exp. fysika afgelegd. Met ingang van 1 februari 1975 is hij begonnen als promovendus bij de vakgroep Medische en Fysiologische Fysika. Als studentassistent was hij al werkzaam bij het praktikum hoofdvak natuurkunde.

Te bereiken kamer 370, Lab. voor Exp. fysika, tel. 1961.

In dienst per 1 februari 1975 de heer J.I. Dijkhuis promovendus bij de vakgroep Vaste Stof. Geb. datum 11 april 1950 te Hilversum. de heer Dijkhuis legde op 27 januari 1975 cum laude het doctoraal examen af.

U kunt hem bereiken in het lab. voor Kernfysika en Vaste Stof, kamer 160, tel. 2416.

vervolg klein journaal

- 12 maart 14.45 uur Promotie
drs. H.E. Hoefdraad
 titel: "Charge-transfer spectra of
 lanthanide ions in oxides".
- 13 maart 16.00 uur Algemeen Colloquium Trans I
Prof.dr. J. Volger
 "Nieuwe ontwikkelingen in de
 fysika van de lage temperaturen".
- 14 maart 16.00 uur Kernfysika Van de Graafflab.
W. van Eeghem (Eindhoven)
 "Isobarische analoge resonanties
 in Y-en J-isotopen".
- 17 maart 14.00 uur SFR LEF kamer 102

personalia

vervolg

Doctoraal examen met hoofdvak experimentele natuur-
kunde op 27 januari 1975

J. Ditmar (met genoegen)
 J.M. Duyveman (met genoegen)
 J.I. Dijkhuis (cum laude)
 W. Griekspoor (met genoegen)
 P.J. de Groot (met genoegen)
 Mej. D.J.J. van Lier

Uit de Onderwijstakencommissie:

Dr. H.A. Dijkerman heeft het voorzitterschap van
 Dr. J.J. Broeder in bovengenoemde commissie over-
 genomen.

Geboren:

11 januari 1975

Jessica,
 dochter van de heer en mevrouw
 Meijntjes-Welschen.

klein

Journaal

Klein journaal

- 21 febr. 16.00 uur Kernfysika Van de Graafflab.
H.F. de Vries
*"Quasi-deeltjes en schillenmo-
 delberekeningen in Zn en Ge".*
- 26 febr. 16.00 uur Didaktiek KVS k. 053
Dr. W.P.J. Lignac
*"Werkzaamheden van de Commissie
 Modernisering Leerplan Natuur-
 kunde".*
- 28 febr. 16.00 uur Kernfysika Van de Graafflab.
G.A. Timmer
*"Electromagnetic properties in
 the $A = 24 - 8$ region".*
- 4 maart 16.00 uur Atoom- en Molecuulfysika LEF k. 212
J.P.M. de Vreede
*"Rotatie-relaxatiemeting met behulp
 van microgolf-infrarood-dubbelinstraling"*
- 7 maart 20.00 uur Natk. Gezelschap Croesestraat
 77a
Prof.dr. J. Drenth (Groningen)
"De structuur van eiwitten".
- 7 maart 16.00 uur Kernfysika Van de Graafflab.
H. Hasper (Groningen)
"Shell model calculations".
- 12 maart 16.00 uur Vaste Stof KVS k. 260
Drs. A. Snater
*"De opleiding van natuurkunde-
 leraren (2e en 3e graad) aan
 de S.O.L.".*

